

Tema: Što misliš tko si? – Identitet

1. dio: Što predstavlja moj identitet?

Što nas čini onime što jesmo? U ovom ćemo se dijelu osvrnuti sami na sebe i pokušati identificirati ljude, mjesta i stvari koje doprinose stvaranju osjećaja o sebi samome.

Upozorenje: Ova nastavna jedinica sadrži poveznice na internetske stranice poput YouTubea. Sadržaj tih stranica podložan je promjenama te bi trebalo voditi računa o njegovoj prikladnosti za učenike.

Nastavni ciljevi u ovom dijelu

Vaši će učenici:

- definirati identitet kao prilagodljiv, a ne postojan
- shvatiti da različite identitete treba cijeniti i poštovati
- razumjeti da svaki narod ima metode i instrumente za stvaranje takozvanog kolektivnog identiteta
- razviti vlastita utemeljena mišljenja o ideji europskog/europskih identiteta

Priloženi materijali

Materijal br. 1 Prikaz u obliku babuški

Materijal br. 2 Karta Europe i slika *Europa*

Materijal br. 3 Kovanice eura

Materijal br. 4 Karikature Europljana

Nastavna aktivnost br. 1: Što me čini onime što jesam? (20 minuta)

Izvor: © Shutterstock

Razgovarajte s učenicima o tome što podrazumijevaju pod riječju identitet. Smatraju li da postoji nešto što odražava njih same? Postoji li možda više elemenata ili karakteristika koje ih čine osobama kakve su danas? Je li identitet individualan ili kolektivan? Može li biti i jedno i drugo? Identitet se često koristi uz pojmove kao što su nacionalnost i državljanstvo, ali i u odnosu na fizičke, društveno-ekonomske, vjerske i kulturne karakteristike. Kako biste ih potakli na razmišljanje o

KUĆA EUROPSKE POVIJESTI

tim pitanjima možete koristiti izvore iz literature, kao što su izvaci iz biografija ili autobiografija: vrlo koristan primjer je prvi odjeljak knjige Amina Maaloufa *Les Identités meurtrières (Smrtonosni identiteti)* koja je prevedena na mnoge jezike.

Pitajte učenike da sami za sebe razmisle o elementima i karakteristikama koje ih čine onime što jesu imajući na umu neke od navedenih ideja. Potaknite ih da navedu i neke druge elemente o kojima se možda nije raspravljalo. Neka učenici razmisle o odgovorima na to pitanje koristeći se prikazom babuški iz materijala br. 1 u koje će bilježiti ili crtati svoje odgovore te neka ih obrazlože. Najveća babuška predstavlja identitet s kojim se učenik najviše poistovjećuje, a najmanja s kojim se najmanje poistovjećuje. Zatim zapišite njihove odgovore na ploču ili internetsku aplikaciju za povratne informacije kao što je [AnswerGarden](#) i primijetite kako je najpopularnijih pojmova sve više. Na poleđinu svake babuške trebaju napisati svoje ime jer će babuške dobiti natrag za zadnju aktivnost u ovome dijelu. Svakako naglasite da je istraživanje karakteristika koje čine identitete učenika pozitivno – odraz da identitet nije samo jedna posebna ideja već se sastoji od različitih aspekata.

Grupni rad br. 1 Stvorite vlastitu državu! (15 minuta)

Podijelite razred u podjednako velike grupe. Neka učenici zamisle da je njihov zadatak izgraditi potpuno novu državu u kojoj svi građani osjećaju da joj pripadaju. Kako građani neke države s vrlo različitim identitetima, običajima i uvjerenjima mogu imati miran suživot? Taj je zadatak bio izazov u prošlosti, ali je izazov i današnjim državama. Neka učenici razrade neke ideje koristeći se sljedećim smjernicama:

- zajednička iskustva
- zajednička politička/pravna prošlost
- zajednički rituali (npr. izbori)
- zajedničke ideologije/zajednička prava
- zajednički simboli (npr. zastava, himna, putovnica, valuta)
- ideali poštovanja i međukulturnog razumijevanja

Razvijajući svoje ideje o novoj državi, učenici bi ih trebali usporediti s idejama učenika iz drugih grupa kao i s načinom funkcioniranja vlastite države. Svakako učenicima objasnite razliku između države i naroda koristeći se definicijama na početku ovog dijela. Možda vaši učenici mogu osmisliti čak i bolje načine za izgradnju uključivije države!

KUĆA EUROPSKE POVIJESTI

Grupni rad br. 2: Je li moguće definirati europski identitet? (20 minuta)

Izvor: © Shutterstock

Ljudima je najbliža ideja nacionalnog identiteta, no postoji li zajednički europski identitet? Mnogi su Europljani sada dio ekonomske i monetarne unije, no jesu li ti elementi sami za sebe dovoljni da bi narodima diljem kontinenta pružili osjećaj zajedničkog identiteta? Je li ideja zajedničkog europskog identiteta uopće moguća na kontinentu s toliko različitih baština i kultura? Kao što se osobni identiteti mijenjaju i premještaju, poimanja europskog identiteta u prošlosti i danas također se mijenjaju i pretvaraju u nešto drugo; nešto novo.

Podijelite učenike u male grupe i podijelite im materijal br. 2. Zadaajte im da usporede karte Europe iz različitih stoljeća kako bi shvatili kako su se u Europi stalno mijenjale granice, što je izravno utjecalo na identitete stanovnika na kontinentu. Također će pogledati sliku „*Europa: rad u nastajanju*” iz stalnog postava Kuće europske povijesti te preispitati njezino značenje u odnosu na karte. Neka odgovore na sljedeća pitanja koja se navode u materijalu br. 2.

- Što vidite kada uspoređujete tri karte Europe, iz srednjeg vijeka, renesanse i 20. stoljeća? Iznenaduje li vas to na bilo koji način?
- Na slici „*Europa: rad u nastajanju*” geografski obrisi Europe debeli su potezi kistom: kakav dojam stvara takva tehnika? Što mislite što je slikar nastojao izraziti o Europskoj uniji koristeći se tom tehnikom? Koje su sličnosti i razlike između te slike i tri karte Europe koje ste upravo vidjeli?
- Jesu li vas ti različiti prikazi ponukali da drugačije razmišljate o svojem vlastitom nacionalnom ili europskom identitetu?

Potom organizirajte raspravu u razredu i zadaajte učenicima da po grupama podijele svoje odgovore i daju jedni drugima povratne informacije.

KUĆA EUROPSKE POVIJESTI

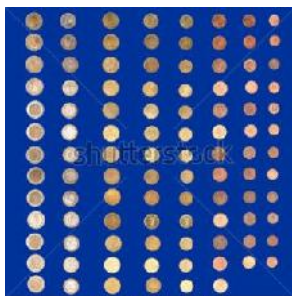
Grupni rad br. 3: Jesu li Europljani uistinu ujedinjeni u raznolikosti? (10 minuta)

Bulgarian: Единство в многообразието
Croatian: Ujedinjeni u različitosti
Czech: Jednotná v rozmanitosti
Danish: Forenet i mangfoldighed
Dutch: In verscheidenheid verenigd
English: United in diversity
Estonian: Ühinenud mitmekesisuses
Finnish: Moninaisuudessaan yhtenäinen
French: Unie dans la diversité
German: In Vielfalt geeint
Greek: Ενωμένοι στην πολυμορφία
Hungarian: Egység a sokféleségben
Irish: Aontaithe san éagsúlacht
Italian: Uniti nella diversità
Latvian: Vienoti daudzveidībā
Lithuanian: Suvienijusi įvairovę
Maltese: Magħquda fid-diversità
Polish: Zjednoczeni w różnorodności
Portuguese: Unidade na diversidade
Romanian: Unitate în diversitate
Slovak: Zjednotení v rozmanitosti
Slovene: Združeni v različnosti
Spanish: Unida en la diversidad
Swedish: Förenade i mångfalden

Izvor: [Internetska stranica Europske unije](#)

„Ujedinjena u raznolikosti” geslo je Europske unije koje ovdje možete vidjeti na različitim europskim jezicima. Obuhvaća ogromnu različitost naroda, kultura i tradicija diljem kontinenta, ali također daje naslutiti da postoje stvari koje su tim narodima i državama zajedničke. Kovanica eura koja ima jednu zajedničku stranu i jednu nacionalnu stranu koja je različita za svaku državu europodručja prikaz je još jednog oblika dvojnosti. Podijelite razred u male grupe i zadajte im da pogledaju reprodukcije kovanice eura iz materijala br. 3 te da odgovore na sljedeće pitanje koje se također spominje u materijalu:

- Smatrate li da dizajn kovanice eura na dobar način ocrtava geslo EU-a? Obrazložite svoje mišljenje.

Izvor: © Shutterstock

Neka učenici s kolegama u grupama razmijene svoja mišljenja u zajedničkoj raspravi. Koristeći se primjerom nacionalne strane svake kovanice eura pomozite učenicima da shvate kako je uloga povijesti i sjećanja ponekad važna za definiranje zajedničkog identiteta te načina na

KUĆA EUROPSKE POVIJESTI

koji narod ili država određuju sami sebe. Kažite im da razmisle što to znači na europskoj razini: često se smatra da sjećanja na prošle događaje, dobre i loše, ujedinjuju Europljane. Slažu li se vaši učenici s tom idejom ili ne? Za koje povijesne događaje vaši učenici smatraju da bi mogli stvoriti osjećaj zajedničkog europskog identiteta? Neka razmisle zašto neki možda ne osjećaju pripadnost „zajedničkom europskom” identitetu i koji su tomu razlozi.

Kako biste dodatno pomogli svojim učenicima da razumiju ideju zajedničkog europskog identiteta, posjetite ovaj blog. Može se koristiti kao materijal za pripremu ili u nastavi.

Do you feel part of a common European identity?

Started 29/10/2015 Future

Viviane Reding, Vice President of the European Commission, often speaks about her belief that stronger "political unions" will be needed if the EU is to survive the coming decades. During a speech

Izvor: [Internetska stranica Debating Europe](#)

Važno je učenicima istaknuti da su oduvijek postojala stereotipna stajališta u pogledu različitih europskih identiteta te da ona i dalje postoje u javnoj svijesti. Iako je namjera njihovih autora da budu smiješne, karikature mogu ljudima biti uvredljive. Podijelite učenicima materijal br. 4 i raspravite zajedno u razredu o njihovim reakcijama na prikaz europskih identiteta koji se pojavljuju na dvije slike. Neka pogledaju sličnosti i razlike među njima: uspoređujući povijesne i suvremene primjere bolje će moći razumjeti značenja karikatura općenito.

Izvor:

KUĆA EUROPSKE POVIJESTI

Češki umjetnik David Černý autor je kontroverznog djela u kojem se poigrava s idejama europskog identiteta i prastarih stereotipa. Njegova skulptura „*Entropa*” bila je izložena u zgradi Justus Lipsius u Bruxellesu 2009. godine. Pogledajte s učenicima sljedeće slike *Entrope* i neka vam kažu što misle o umjetničkom djelu te o tome što, prema umjetniku, znači biti Europljanin.

Izvor: [Sebastien Pirlet/Reuters](#)

Nastavna aktivnost br. 2: Slojevi identiteta (10 minuta)

Neka se vaši učenici zamisle u sljedećoj situaciji: otišli ste iz Europe i na drugom ste kontinentu. Netko vas pita odakle ste. Što ćete odgovoriti? Hoćete li spomenuti svoju regiju, grad, nacionalnost? Hoćete li reći da dolazite iz Europe ili nešto drugo?

Neka ponovno pogledaju odgovore koje su zapisali na babuške iz nastavne aktivnosti br. 1. Jesu li tada naveli Europu kao jedan dio svojeg identiteta? Ako jesu, koje mjesto zauzima u odnosu na druge elemente? Biste li europskom identitetu dali veći značaj nakon promišljanja i rasprave o toj temi?

Iskoristite odgovore iz ove aktivnosti kako biste održali debatu o tome u kojoj mjeri učenici vide povezanost svojih identiteta s državama iz kojih dolaze, ali i s Europom općenito. Osjećaju li vezu sa širim europskim identitetom? Ako da, što bi mogle biti te poveznice? Ako ne, zašto ne?